

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W USTRONIU ZA ROK 2005

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu działał w 2005 roku w oparciu o:

- Ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminy (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. nr 142 poz.1591)
- Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. nr 64 poz. 593 z póź. zm.)
- Ustawę o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz.U. nr 228 poz.2255 z póź, zm.)
- Ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. z 2005 r. nr 86 poz. 732 z póź.zm.)
- Ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 10 października 1998 r. (t.j. Dz.U. nr 137 poz.887 z 1998 r. z póź. zm.)
- Ustawę o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 stycznia 2003 r. (Dz.U. nr 45 poz. 391 z 2003 r.)
- Ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz.U. nr 210 poz.2135 z 2004 r.)
- Ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. nr 99 poz.1001 z 2004 r.)
- Akty wykonawcze wynikające z powyższych ustaw
- Uchwałę Rady Miejskiej w Ustroniu nr IX/51/90 w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej
- Uchwałę Rady Miejskiej Uzdrowiska Ustroń nr XX/177/2004 z dnia 27 maja 2004 roku w sprawie uchwalenia statutu MOPS w Ustroniu
- Uchwały Rady Miejskiej wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu mieści się przy ulicy M. Konopnickiej 40.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa
2. sieroctwa
3. bezdomności
4. bezrobocia
5. niepełnosprawności

6. długotrwałej lub ciężkiej choroby
7. przemocy w rodzinie
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
13. alkoholizmu lub narkomanii
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wysokość dochodu uprawniająca do świadczeń z pomocy społecznej nie może przekroczyć:

- na osobę samotnie gospodarującą: 461 zł.
- na osobę w rodzinie: 316 zł.

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wyżej wymienionych okoliczności (od 2 do 15)

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należały:

- udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku, oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych ;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- praca socjalna;
- sporządzanie sprawozdawczości w tym również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego;
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zadania zlecone gminie obejmowały:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

W 2005 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wydał na:

Świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych : **367.768zł.**(w tym dotacja 119.468 zł)

Świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań zleconych: **86.907 zł.**

Świadczenia z tytułu realizacji świadczeń rodzinnych : **1.823.255 zł**

Świadczenia z tytułu realizacji zaliczki alimentacyjnej : **63.483 zł.**

W ramach zadań zleconych opłacono i zrealizowano świadczenia na łączną kwotę 86.907 zł.

Wypłacono 217 zasiłków stałych na kwotę 74.459 zł.

Opłacono 197 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 6.178 zł.

Zaległa renta socjalna: 6.270 zł

W ramach zadań własnych opłacono i zrealizowano świadczenia na łączną kwotę 367.768 zł.

Przyznano różnego rodzaju zasiłki celowe na łączną kwotę 135.421 zł. – z przeznaczeniem na: zakup żywności, lekarstw, opału, odzieży, artykułów szkolnych, pokrycie kosztów energii elektrycznej, gazu i wody, remontu mieszkania, oraz inne niezbędne potrzeby bytowe.

W miesiącu grudniu przyznano pomoc w formie rzeczowej o łącznej wartości 11.266 zł. w postaci 204 paczek dla dzieci.

Oprócz tego pokryto koszty pobytu 2 osób w Domu Pomocy Społecznej w kwocie: 25.100 zł oraz pobyt dwóch matek z dziećmi w Domu dla Samotnej Matki w Wiśle Małej w kwocie: 12.028 zł.

Sprawiono 3 pogrzeby których koszt wyniósł 7.100 zł.

Przyznano zasiłki okresowe na łączną kwotę 69.500 zł. w całości pokryte z dotacji.

Ogólny koszt dożywiania dzieci i młodzieży wyniósł: 118.619 zł. (w tym 49.968 zł. dotacji)

Opłacono dożywianie dla 260 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na kwotę 91.595 zł. za co wydano 31.272 gorących posiłków.

W szkołach ponadgimnazjalnych 16 uczniom opłacono 1245 gorących posiłków na kwotę 4.777 zł.

W przedszkolach i żłobku dożywianiem było objętych 66 dzieci, a koszt wyniósł 22.247 zł, co daje 7580 posiłków.

Zapewniono opiekę 21 osobom w formie usług opiekuńczych, ze względu na potrzebę wsparcia ich w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych. Na podstawie wydanych przez nasz Ośrodek decyzji, realizacją tych usług zajmuje się Miejski Dom Spokojnej Starości w Ustroniu.

W przypadkach osób wymagających całodobowej opieki, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym pomoc w formie usług opiekuńczych nie wystarcza, przysługuje prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. Do Domów Pomocy Społecznej skierowano 6 osób.

Podjęto działania, które przyniosły efekt w postaci wysłania na koszt Śląskiego Kuratorium Oświaty w Katowicach 19 dzieci na letni wypoczynek do Lublińca i Darłówka. Inne dzieci skorzystały z wypoczynku organizowanego przez Fundację św. Antoniego. Niektóre z nich wyposażyliśmy w niezbędne artykuły (ubrania, obuwie i inne).

W roku 2005 rozeznano 179 środowisk w związku z przypadającymi jubileuszami (80; 85; 90 i więcej lat) dostarczając paczki i okolicznościowe życzenia. Przedstawiciele Urzędu Miasta odwiedzili 61 jubilatów.

Z pomocy społecznej bez uwzględniania świadczeń rodzinnych ogółem skorzystało 636 rodzin, które liczą 1528 osób. Wynika z tego, że 11,8 % mieszkańców naszego miasta zostało objętych bezpośrednio i pośrednio różnymi formami naszej pomocy.

Pomocą finansową objęto 308 rodzin, które liczą 952 osób.

Przeprowadzono 989 wywiadów środowiskowych.

MOPS wydał 1526 decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej.

Nasza placówka prowadzi działania zmierzające do zmniejszenia liczby przestępstw przeciwko rodzinie, stosowania przemocy, nadużywania alkoholu, znęcania psychicznego. W ramach profilaktyki mającej na celu zapobieganie narastaniu patologii współpracujemy z:

- kuratorami sądowymi z Cieszyna
- Policją
- Strażą Miejską
- Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ośrodkami leczenia uzależnień
- służbą zdrowia
- Powiatowym Urzędem Pracy
- Ośrodkiem Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Można Inaczej” i działającym przy nim zespołem interdyscyplinarnym
- Kościołami
- organizacjami pozarządowymi
- Gminnym Centrum Informacji dla bezrobotnych
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

Pracownicy socjalni oprócz przeprowadzania postępowań administracyjnych prowadzących do wydania stosownych decyzji prowadzą również szeroko rozumianą pracę socjalną. Pod tym pojęciem rozumie się działalność zawodową mającą na celu wspomaganie osób i rodzin w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej oraz w zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb bytowych. Praca socjalna prowadzi również do wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzenie pracy socjalnej związane jest ze współdziałaniem z wyżej wymienionymi organizacjami i instytucjami w celu skoordynowania poczynań mających służyć rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin.

Daje się zauważyć zahamowanie wzrostu bezrobocia, co przedstawia poniższa tabela. Większość bezrobotnych ma rodziny, a więc niedostatek finansowy dotyka znacznie większej ilości osób.

Rok	Ilość zarejestrowanych bezrobotnych z gminy Ustroń – stan na grudzień danego roku	Procentowy wzrost /spadek w stosunku do poprzedniego roku
2000	652	
2001	804	Wzrost o 23,3%
2002	836	Wzrost o 4%
2003	813	Spadek o 2,8%
2004	765	Spadek o 6%
2005	656	Spadek o 14,2%

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Z dniem 31.12.2005r. minął drugi rok realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, która weszła w życie od maja 2004r. Nowy system wsparcia dla rodzin jest wciąż zmieniany w celu lepszego i właściwszego stosowania przepisów ustawy w konkretnych sytuacjach. Ostatnia poważna zmiana świadczeń rodzinnych miała związek z wejściem w życie nowej ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, która również realizowana przez naszą jednostkę. Większość nowych zasad zaczęła obowiązywać od września 2005r. Jest to związane z tym, że świadczenia rodzinne przyznawane są w tzw. okresie zasiłkowym, który zaczyna się od 1 września a kończy 31 sierpnia roku następnego. Od nowego okresu zasiłkowego oprócz osób, które są już w systemie świadczeń w naszym ośrodku, zgodnie z ustawą przejęliśmy osoby, którym dotychczas zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne wypłacał : ZUS, KRUS oraz pracodawcy zatrudniający do 20 osób, a także osoby, którym przysługuje dodatek z tytułu wielodzietności oraz dojazdów do szkoły. Prawo do świadczeń przysługuje każdej rodzinie, jeżeli spełnia obowiązujące w ustawie kryterium dochodowe według którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie w 2004r. nie przekroczył kwoty 504zł netto lub 583 zł z dzieckiem niepełnosprawnym i spełnia pozostałe warunki ustawy. Od września 2006 roku będziemy jedynym organem na terenie naszej gminy realizującym zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o zaliczce alimentacyjnej.

W okresach zasiłkowych od 01.09.2004r. do 31.08.2006r. świadczenia wynosiły:

- zasiłek rodzinny : na pierwsze i drugie dziecko- 43 zł
- na trzecie - 53 zł
- na każde następne – 66 zł

oraz dodatki do zasiłku:

- urodzenie dziecka – 500 zł (od 01 stycznia 2006 r. 1000 zł.)
- opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego -400 zł
- samotne wychowywanie dziecka i utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek ustawowego okresu jego pobierania- 400 zł / prawo do tego dodatku przysługuje tylko osobom, którym to świadczenie wypłacano do 31.08.2005r. do czasu zakończenia jego pobierania. Od września 2005r. dodatek nowelizacją ustawy został uchylony./
- samotne wychowywanie dziecka -170 zł na dziecko nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci.

Dotychczas powyższy dodatek otrzymywały wszystkie osoby samotne, nowelizacją ustawy od września 2005r. dodatek został zawężony tylko dla osób, gdzie drugi z rodziców nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznany.

- z tytułu wielodzietności -50 zł – został wprowadzony także od września i przysługuje na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku;
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego:
 - do lat pięciu – 50 zł
 - powyżej – 70 zł
- rozpoczęcie roku szkolnego – 90 zł
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - internat - 80 zł
 - dojazdy- 40 zł
- świadczenie pielęgnacyjne - 420zł
- zasiłek pielęgnacyjny – 144 zł (jako jedyna forma wsparcia zapisana w ustawie o świadczeniach rodzinnych, przyznawana bez względu na dochód)

W ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w okresie od 01.01.2005r. do 31.12.2005r. przyznano i wypłacono następujące świadczenia:

I. Zasiłki rodzinne w ilości 10935 na łączną kwotę 491700 zł

II. Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:

- urodzenia dziecka w ilości 41 na łączną kwotę 20500zł
- opieki na dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
 - w ilości 987 na łączną kwotę 409945 zł
- samotnego wychowywani a i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek ustawowego okresu jego pobierania
 - w ilości 32 na łączną kwotę 12733 zł
- samotnego wychowywania dziecka
 - w ilości 2896 na łączną kwotę 498648 zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
 - w ilości 329 na łączną kwotę 21970 zł
- rozpoczęcia roku szkolnego w ilości 774 na łączną kwotę 69660 zł
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - internat w ilości 47 na łączną kwotę 3760 zł
 - dojazdy w ilości 1189 na łączną kwotę 47560 zł
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
 - w ilości 733 na łączną kwotę 36650 zł

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem :

Liczba świadczeń: 17963 na łączną kwotę 1.613.126 zł

III. Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłki pielęgnacyjne w ilości 780 na łączną kwotę 112320 zł
- świadczenia pielęgnacyjne w ilości 186 na łączną kwotę 77700 zł

Świadczenia opiekuńcze ogółem:

Liczba świadczeń : 966 na łączną kwotę 190.020 zł.

IV. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Opłacono 148 składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę **20.109 zł.**

Opłacono 56 składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę **1.999 zł.**

W okresie od 01.01.2005 do 31.12.2005 o zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz o świadczenia opiekuńcze wystąpiło 748 wnioskodawców. Wydano 948 decyzji na podstawie, których zrealizowano 19.133 świadczeń na łączną kwotę 1.825.254 zł.

V. Zaliczka alimentacyjna

Od września 2005 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, został wprowadzony nowy element systemu wsparcia rodziny – zaliczka alimentacyjna, jako forma pomocy dla osób, które nie otrzymują należnych im świadczeń alimentacyjnych.

Zaliczka przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, które uprawnione jest do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika jest bezskuteczna. Obowiązujące w ustawie kryterium dochodowe wyliczone z dochodów za 2004r. nie może przekroczyć kwoty 583 zł netto na członka w rodzinie. Wysokość zaliczki kształtuje się w kwotach od 120 zł do 380 zł na osobę miesięcznie w zależności od dochodów rodziny i ilości osób uprawnionych do zaliczki., przy czym wysokość pomocy nie może przekroczyć wysokości zasądzonych alimentów.

W ramach realizacji ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej okresie od 01.09.2005r. do 31.12.2005r. wnioskowało o tę formę pomocy 49 osób w związku z tym wydano 59 decyzji. Na ich podstawie przyznano i wypłacono 319 zaliczek alimentacyjnych na łączną kwotę 63.483 zł.

W sumie w dziale świadczeń rodzinnych wydano 1007 decyzji administracyjnych na podstawie których zrealizowano 19452 świadczeń na łączną kwotę 1.888.737 zł. po uwzględnieniu zwrotu świadczeń nienależnie pobranych.